

זֶה? אֵלָא לְהִרְאוֹת גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה
עִם יִשְׂרָאֵל בְּאוֹתָהּ הַמְרִירוֹת
שְׁלֵהֶם, שְׁכָתוֹב וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם
בְּעִבְדָּה קָשָׁה וְגו'. כְּשִׂאוֹכְלִים אֶת
הַפֶּסֶח הַזֶּה, לְהִרְאוֹת אֶת כָּל מִה
שֶׁעָשׂוּ לָהֶם בַּמִּצְרַיִם בְּאוֹתָהּ גְּלוֹת
וּבְאוֹתוֹ שֶׁעָבֹד.

מִה כְּתוּב? וְעֵצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בוֹ,
לְהִרְאוֹת בוֹ קִלּוֹן, וּבְכָל אוֹתָם
אֱלִילֵי מִצְרַיִם. שֶׁהָרִי הָיָה זוֹרְקִים
בְּשׁוֹק אֶת הָעֲצָמוֹת שְׁלוֹ, וּבָאוּ
הַכְּלָבִים וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם מִמְּקוֹם
לְמִקּוֹם, וְזֶה הָיָה קָשָׁה לָהֶם מִהַפֵּל,
שֶׁהָרִי הָעֲצָמוֹת הֵן תִּקּוּן הַגּוּף,
וְדוֹמִים לְגִנּוּן אַחֵר, וְיִשְׂרָאֵל זָרְקוּ
אוֹתָם לְשׁוֹק בְּדֶרֶךְ קִלּוֹן, וְלִכְן כְּתוּב
וְעֵצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בוֹ. אִתָּם לֹא
תִשְׁבְּרוּ, אֲבָל הַכְּלָבִים הָיוּ בָּאִים
וּמְשַׁבְּרִים אוֹתוֹ.

עוֹד, הַמִּצְרַיִם הָיוּ בָּאִים אַחֵר כֶּף
וְהָיוּ רוֹאִים אוֹתָם עֲצָמוֹת שֶׁהָיוּ
לוֹקְחִים הַכְּלָבִים מִמְּקוֹם לְמִקּוֹם
וְשׁוֹבְרִים אוֹתָם, וְהָיוּ הַמִּצְרַיִם
טוֹמְנִים אוֹתָם בְּעֶפֶר, כְּדִי
שֶׁהַכְּלָבִים לֹא יִמָּצְאוּ אוֹתָם, וְזֶהוּ
בְּטוֹל שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת
יוֹתֵר מִהַצֵּד שְׁלֵהֶם. וּבְזֶה הַתַּעֲלָה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּנְכַפּוֹ
כָּל הַפְּחוֹת הָאֲחֵרִים, שֶׁהָרִי אֲזַנְכְּפוּ
יוֹתֵר, כְּשֶׁהַבְּטוֹל נִמְצָא מִהַצֵּד
שְׁלֵהֶם, וְלִכְן יִשְׂרָאֵל לֹא בְטָלוּ
אוֹתָם, שְׁכָתוֹב וְעֵצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ
בוֹ.

קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר רָחֵם וְגו'.
מִצְוָה זוֹ לְקִדְשׁ בְּכוֹר בְּהֵמָה. וְעַם
הָאָרֶץ צָרִיף שְׁנֵי דְבָרִים: אֶחָד
שֶׁיְהִיָּה פְדוּי מִתַּחַת שְׁלִטוֹן הַיָּצָר
הָרַע, שֶׁהוּא אֲדוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר
יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹ (בְּרֵאשִׁית ל) יַעֲבֹר נָא
אֲדָנִי לִפְנֵי עַבְדִּי, בְּעוֹלָם הַזֶּה. אֲדוֹן
מִצֵּד הָעוֹנוֹת, שֶׁהֵם רַבִּים עַל
הַגּוּף. כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרֶה, רָשַׁע - יָצָר

מִצַּת כְּתִיב. מָאִי הָאִי לְקַבֵּל הָאִי, אֵלָא
לְאַחֲזָא גְלוֹתָא דְשְׂכִינְתָא עִמָּהוּן דְיִשְׂרָאֵל,
בְּהִיּוֹא מְרִירוֹ דְלַהוֹן, דְכְּתִיב וַיִּמְרְרוּ אֶת
חַיֵּיהֶם בְּעִבְדוֹהָ קָשָׁה וְגו'. וְכַד אֲכַלִּין לְהָאִי
פֶּסֶח, לְאַחֲזָא כָּל הָאִי דְעָבְדוּ לוֹן בַּמִּצְרַיִם,
בְּהִיּוֹא גְלוֹתָא וּבְהִיּוֹא שֶׁעָבֹדָא.

מִה כְּתִיב וְעֵצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בוֹ, לְאַחֲזָא בֵּיה
קִלְנָא, וּבְכָל אֵינוֹן טַעוּוֹן דְמִצְרָאִי. דְהָא
גְרַמִּין הוּוּ רְמָאן בְּשׁוֹקָא, וְאִתּוּ כְּלָבִי וְהוּוּ
גְרַרִי לוֹן מְאֵתֵר לְאַתֵּר, וְדָא קְשִׁיא לוֹן מִפְּלָא,
דְהָא גְרַמִי אֵינוֹן תְּקוּוֹנָא דְגּוּפָא, וְדָמִי לְגוּוֹנָא
אַחֲרָא, וְיִשְׂרָאֵל רְמָאן לוֹן בְּשׁוֹקָא אוֹרְחָ
קִלְנָא, וְעַל דָּא כְּתִיב וְעֵצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בוֹ,
אַתּוּן לֹא תִשְׁבְּרוּן, אֲבָל כְּלָבִי הוּוּ אִתְיִין
וּמִתְבְּרִין לִיה.

תּוֹ, מִצְרָאִי הוּוּ אִתְיִין לְבַתֵּר, וְהוּוּ חֲמָאן
אֵינוֹן גְרַמִי דְהוּוּ נְטָלִי כְּלָבִי מְאֵתֵר
לְאַתֵּר, וּמִדְקָן לוֹן, וְהוּוּ מִצְרָאִי טְמֵנִי לוֹן גּוֹ
עֶפְרָא, בְּגִין כְּלָבִי דְלֹא יִשְׁפַּחוּן לוֹן, וְדָא
אִיהוּ בְטוּלָה דְעִבְדוֹת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, יִתִּיר,
מִסְטָרָא דְלַהוֹן. וּבְדָא קִדְשָׁא בְרִיף הוּא
אִסְתְּלַק בִּיקְרִיָּה, וְאִתְפְּפִיין כָּל חִילִין אִתְרַנִּין,
דְהָא כְדִין אִתְפְּפִיין יִתִּיר, כְּדִ בְטָלוּ אִשְׁתַּכַּח
מִסְטָרָא דְלַהוֹן, וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל לֹא מִבְטָלִי
לוֹן, דְכְּתִיב וְעֵצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בוֹ.

קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר פֶּל רָחֵם וְגו'. (שְׁמוֹת יג)
פְּקוּדָא דָּא לְקִדְשׁ בְּכוֹר בְּהֵמָה, וְעַם
הָאָרֶץ צָרִיף תְּרִין מִילִין, חַד דִּיהָא פְדוּי
מִתַּחַת שְׁלִטְנוֹתָא דְיָצָר הָרַע, דְאִיהוּ אֲדוֹן
דִּילִיָּה, כְּגוּוֹנָא דְאָמַר יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹ, (בְּרֵאשִׁית לג)
יַעֲבֹר נָא אֲדָנִי לִפְנֵי עַבְדִּי. בְּהָאִי עֲלָמָא. אֲדוֹן
מִצֵּד חוֹבִין דְנִפְיִשִׁין עַל גּוּפָא, כְּמָה

דְאִיקְמוּהָ, חַיִּיבָא, יָצָר הָרַע שׁוֹפְטוֹ. זַכָּאָה, יָצָר הַטוֹב שׁוֹפְטוֹ. בִּינוּנֵי זֶה